

Lu Sha Gam Ladaw (5), B, 2021

21 March 2021

Hkristu hta tsaw ra ai nu wa hpu nau ni e, ndai laban gaw Lu Sha Gam Ladaw hta (5) ngu na laban rai nga ai.

Yesu Madu a nni nkri hkam jam jau hkam ai a apu asi ni

Paska nhtoi ni wa sai. Kade nna yang Madu Yesu nni nkri hkam si hkam ai hte bai hkrung rawt ai a marang e sadan jaw ai si du hte shut hpyi mara hpe awng dang kau ai aten du sana rai nga ai.

Hkawhkam hte hpyan du hpyan la ni majan gasat ai shaloi, lak nak kade grung ai mi rai tim, majan dang na/ sum na, sak hkrung na/ si na kadai mung tau nau tak sawn da n lu ai.

Anhte ni a Karai Kasang hte Hkristan ni gaw dai zawn n rai ga ai. Yesu Madu a nni nkri hkam jam jau hkam ai hte si hkam ai hpe sumru sana ga ai rai nna, Nawku Hpung gaw anhte ni hpe ahkyak ai lam ni hpe chye na shangun mayu nga ai.

Dai Lam Ni Hpe Sumru Yu Ga.

Yesu Madu gaw kaga masha ni hte n bung hkra nan nni nkri hkam jam jau hkam lai wa ai. Dai matsan jam jau yak hkak ai lam ni hpe awng dang lu na teng sha re ai majaw Kawa Karai Kasang a tsaw ra lam hpe kam shamyat let dai lam ni hpe gwi gwi hkam la ai.

Hkristan ni gaw Hkristu hta galung kahkying ga ai ni re. Hkristu zawn sha anhte ni a yak hkak jam jau lam ni hpe hkap la gun hpai let si na ni rai ga ai. Raitim, Hkristu Madu hte rau awng dang lam hpe lu la na mung teng sha rai nga ai. Shi a hpang sadi dung let gwi gwi hkan nang na sha ra ga ai.

“Nye a amu hpe gun hpai mayu ai kadai mung, ngai kaw hkan nang lu na rai nna, ngai nga ai shara e nye a shangun ma mung nga na ra ai, nye Wa gaw nye a amu gun hpai ai wa kadai hpe mung shagrau na ra ai,” (Yh 12:26).

Yesu Madu hpe hkrum mayu ai Greek myu sha ni

Yesu Madu a prat hta Yuda myu sha ni gaw Palestine mungdan hte tsan ai Roma kaw hkawhkam up hkang ai mungdan shara shagu hta nga pra lai wa ma ai. Kaja wa mung maigan mungdan hta chyam bra nga ai ni gaw mungdan kata nga ai ni hta grau law ma ai.

Maigan mungdan hta nga ai Yuda myu sha ni gaw law malawng mare/lawk ni hta san san mahkawng na nga chye ma ai. Dai shara ni hta shanhte a tara jawng ni hpe gaw gap da nna sut masa lam amyu myu galaw tam chye ma ai.

Shan hte hpe chyam bra nga ai Yuda myu sha ni ngu shaga chye ma ai. Shanhte a makau grup yin kaw nga ai kaga myu sha ni gaw shanhte a nga sat nga sa masa hte makam masham lam hpe mu nna myit shang sha ma ai.

Shanhte gaw Karai Kasang Langai hpe sha nawku hpa ai. Shanhte a makau grupyin kaw nga ai laga myu sha ni gaw nat ala nat ayi ni hpe nawku ma ai.

Chyam bra hkawm ai Yuda myu sha ni a nawku daw jau hkrang ni gaw laga myu sha ni hte n bung ai sha, kam sham kam hpa hkung ga ai lam ni nga ma ai. Kaga myu sha ni a kaba dik ai nawku daw jau shara ni hta akyang lailen ni hten ren ai lam ni law law nga nga ai.

Tsun ga nga yang chyam bra hkawm ai Yuda myu sha ni gaw makam masham e sharin shaga ya ai hte maren kasi kamang tai nga taw ma ai.

Yuda n re ai ni Yuda ni a makam masham lam ni hpe hkan sa na myit lawm wa ma ai. Nkau ni gaw shanhte hkap la ai lam nkau ni hpe hkan nang hkan shatup nga ma ai. Chyum laika hpe hka ja ma ai. Ni nawn ai tara jawng ni hta sa nna mungga madat hkam la ma ai. Yuda htung lailen nkau ni hpe hkan nang wa ma ai. Laning mi kaw kalang, shing n rai, prat mi hta kalang Yerusalem Nawku Htingnu hta galaw ai Yuda myu sha ni a poi kaba ni hta sa lawm ma ai.

Yuda makam hpe hkan nang ai tara maigan myu sha ni hpe Karai Kasang hte nihtep ai ni ngu lachyum nga ai “Proselytes” ngu shaga shamyng ma ai rai nna, Karai Kasang hpe hkrit ai ni ngu mung shaga shamyng ma ai. Dai zawn re ai masha ni a lam hpe San Petru Pentecost poi shani tara jawng hta hkaw ai mungga hta shalawm da ai hpe Kasa 2:10 hta mu lu ga ai. Shanhte hta na langai gaw Antioch kaw magam gun ai hpang ai masha marai sanit (7) lata hkrum ai hta lawm ai rai nga ai. Shi a mying gaw Nicolas rai nga ai (Kasa 6:5). Kasa laika daw kaba shi (10) hta Conelius ngu shaga ai Roma hpyen du langai a makam masham gale shang wa ai lam hpe ka da ai hpe mu nga ai.

Yawhan tsun ai Greek myu sha ni ngu shaga ai Karai Kasang hpe hkrit ai ni gaw Yerusalem de poi sa lawm ai shaloi, Philip hku Yesu hpe hkrum na matu hpyi sawn lai wa ma ai. Shanhte ni Yesu Madu tara jawng hta hkaw tsun ai hpe madat la lu ai rai tim, chye na lu na n rai ma ai. Chye na ai raitim law law chye na lu na n rai ma ai. Hpa majaw nga yang Madu Yesu gaw Aramic ga hte hkaw tsun ai rai nna, shanhte gaw Greek ga shaga ai ni she rai ma ai. Raitim, Madu Yesu hpe tsaw ra ma ai, hkap la ma ai.

Shanhte ni Yesu Madu hpe hkrum mayu ga ai ngu tsun ai ga hta lachyum sung lai lam langai ngai nga taw na re hpe Yawhan masam maram lu ai rai nga ai. Shanhte Yesu Madu a hpang hkan Sape tai mayu ai gaw mai byin ai lam nga ai. Dai majaw shanhte a matu Yesu Madu tawn da ai mahtai gaw chye na yak na re. Yesu Madu gaw shanhte ni hte rau shi a Sape tai mayu ai ni a matu mung mahtai jaw da ai.

Ngai a lit rai nga ai nni nkri hkam si hkam ai lam hte hpang na nngai. Machyi kaba hkrum na rai tim, anhte a matsan jam jau nni nkri hkam si hkam ai lam gaw masha

ni hpe hkye hkrang la lu nga ra ai. Kawa Karai Kasang a hpung shingkan hpe shakawn ga ai zawn anhte ni hpung shingkan hta shang ningnai nga lu na rai ga ai.

Nanhte ngai a Sape tai mayu ma ai rai yang ngai a matsan jam jau nni nkri hkam si hkam ai hta shang lawm hkam sha lawm ra na. Dai zawn sha ngai a hpung shing kang hpe mung hkam sha lawm lu na mara ai.

Yesu Madu a nni nkri hkam si hkam ai lam hte seng nna tsun dan ai shaloi, madat na la ai ni hkrit tsang hkrit kajawng na matu n re ai sha, shanhte hpe n gun jaw na matu she rai nga ai. Yesu Madu a matu jam jau hkam si hkam ai lam gaw hpung shingkan nga nga ai chyinghka lam kaba de woi sa woi ningshawng ai lam she rai nga ai.

Yesu Madu, Shi A Nni Nkri Hkam Ai Lam Hte Anhte A Nni Nkri Hkam Ai Lam Hpe Tsun Dan Da Ai

Ndai laban na Kabu Gara Shiga hta Kawa Karai Kasang ap jaw da ai lit magam hpe gara masa hku mi rai tim, hkup tsup hkra kangka ai hte gun hpai na re lam Madu Yesu sadi hkam myit daw dan da ai lam hpe tsun da ai rai nga ai. Dai zawn daw dan gwi ai myit masa shi a hpang hkan Sape ni hta mung nga shangu mayu ai lam tsun da ai.

“Ndai mungkan ga gaw ya jang pyi tara jeyang hkrum sai aten rai sai,” (Yh 12:31). Sadan gaw Yesu Madu hpe pyi gunglau lai wa ai rai nga ai. Sadan gaw hkrat sum ai lam hte sha hkrum katut nu ai. Raitim, sadan gaw matut gunglau shakut taw na ra ai. Sadan gaw Yuda ningbaw ni Yesu hpe sat u ga matu gunglau ai. Yesu Madu hpe sat kau ai shaloi shanhte awng sai ngu shadu ma ai. Shut mat sai. Yesu Madu a si hkam ai lam gaw Sadan hpe hpang jahtum du hkra dang kau ai awng dang lam rai nga ai. Yesu Madu awng dang ai hte bai hkrung rawt nna shinggyim masha ni yawng hpe mung sadan a gunglau ai hta hkrat sum ai mara kaw nna shalawt ya sai rai nga ai. Sadan myit hpe hkan shatup ai ni sha mara a mayam ni tai nga ra ai.

“Ngai chyawm gaw ga kaw nna sharawt da ai hkrum jang, ngai masha yawng mayawng hpe ngai hpang de gang la na mawe ai ngu tsun wu ai,” (Yh 12:32). Karai Kasang gaw Noah, Abraham, hte hpang jahtum Sinal bum ntsa hta Israel myu sha ni yawng hte ga shaka tawn da lai wa ai.

Dai ga shaka ni yawng hte Karai Kasang gaw shinggyim masha ni hpe shi hpang de bai woi la na matu tsang hte tsang hkyen lajang da ai. Karai Kasang hta sadi dung ai lam hte tsawra myit nga ai rai tim, Israel myu sha ni gaw sadi n dung ma ai. Ndai laban na chyum mungga langai Myihto Yerehiah laika hta Israel myu sha ni sadi run ai lam hpe myit n pyaw ai madai nsen hpe shapraw da ai.

Dai majaw sadi n run na ga shaka ningnan hpe Karai Kasang bai gaw de da ya na matu ga sadi tawn da ai rai nga ai. (1) Karai Kasang gaw myu sha langai hte sha ga shaka tawn ai lam hpe n galaw ai sha, prat shagu na myu sha ni hte ga shaka tawn na lam gaw de da ai. (2) Ya gaw Karai Kasang a tara kanu ni hpe lung pa hta ka da ai hku n re ai sha, masha shagu a masin salum hta ka da na ai rai nga ai. (3) Shanhte a mara ni raw dat ya hkrum na. Shanhte gaw Karai Kasang a ra sharawng ai lam hpe loi loi hte chye lu nna hkan shatup sa wa na rai nga ai.

Hpang jahtum nhtoi du wa ai shaloi, Yaweh Karai Kasang gaw shanhte a Karai Kasang sha n rai na, mungdan shagu na prat shagu na myu sha shagu a Karai Kasang teng sha tai nga na rai nga ai (Jaw Jau 26: 12).

“Nanhte hpe ngai kaja wa teng teng tsun made ai gaw, mam nhkyep gaw ga hta hkrat nna, n hten mat yang gaw langai sha arai nga ai; hten mat yang she asi law law si wa alu ai,” (Yh 12:24). Yesu Madu a hpang hkan Sape ni a matu shi zawn nni nkri hkam rai na lam shadum n gun jaw da ai rai nga ai.

Yi sun hkauna galaw ai ni zawn hkai shaprut ai hpang htam law law shu la dan la lu na re ngu myit dik myit pyaw nga ma ai zawn myit ngwi myit pyaw let gwi gwi atsam dat shakut ra ga ai.

Yesu Madu a matu nni nkri hkam jan lu ai madang anhte hta atsam n nga ga ai. Karai Kasang hpe kamhpa kam shamyat ga ai rai yang she hkam jan lu ga ai re.

Masha langai ngai yawn hpa hkrum ten kadai nmu ai shara hta langai sha azim sha sa nga chye ai. Ndang sharang ai majaw nsen shapru na pyi hkrap chye ma ai.

Ndai laban na chyum daw lahkwnng hta Yesu Madu akyu hpyi ai shaloi kahtap kahtap nna hkrap ai hpe chye lu ga ai.

“Yesu gaw dinghta hkum shan hta asak naw hkrung nga ai ten hte hta, shi hpe si ai law na hkye mawai la lu ai Karai Kasang kaw nsen kaba hte hkrap myiprwini hkrat let akyu hpyi tawng ban ai lam galaw nu ai,” (Hebrew 5:7).

“Wa e, nye a Wa e! Nang gaw yawng mayawng hpe dang di lu nga ndai; ndai nni nkri ngu ai gawm hpe ngai kaw na shalai kau ya rit,” (Mk 14:36).

“Nye a Karai Wa e, Nye a Karai Wa e, hpa majaw nang ngai hpe kau da nga n ta,” (15:34).

“Wa e! Na a lata de nye a wenyi ap ya de ai,” (Lk 23:46).

“Yesu gaw myit grit myit nem ai hte ap nawng ai wa re ai majaw, Karai Kasang mung shi a hpyi nem tawng ban ai hpe madat ya wu ai,” (Heb 5:7).

Ndai gaw Yesu hpyi shawn ai hpe Kawa Karai Kasang n madat ya ai majaw Yesu si hkam ra ai zawn rai nga tim, anhte shinggyim masha ni hpe hkye hkrang la na matu shan a tsaw ra myit nan rai nga ai. Yesu gaw Kawa Karai Kasang a sharawng awng ai lam hpe hpring tup hkan shatup ai a majaw si ai kaw nna bai hkrung rawt ai a marang e, anhte ni sumsin sut gan madu lu na lam hpaw wa sai rai nga ai.

Yesu Madu kaja wa sha shagrit shanem ai hte madat mara lai wa ai. Anhte ni matsan jam jau yak hkak hkum shagu, Yesu Madu gaw Kawa Karai Kasang kaw na n gun atsam anhte a matu hpyi ya nga ai. Yesu Madu a hpyi shawn ya ai atsam hte hkawm sa ai rai ga yang awng dang lam lu na rai ga ai.

Akyu hpyi saga

Wa Karai Kasang e, Yesu Madu nni nkri hkam si hkam nna bai hkrung rawt ai a marang e, shinggyim masha ni hpe hkye hkrang la lam hpaw ya sai hte dai hkye hkrang la lam hta anhte hte mungkan masha yawng hkawm sa let sumsin mungdan madu lu na chyeju atsam jaw ra rit. Anhte a Madu Hkristu a marang e hpyi nem nga ga ai. Amen.

Hkristu hta tsaw ra ai hkung ga ai Tara hkaw sara/num ni hte nu wa hpu nau ni e, ndai laban gaw Lu Sha Gam Ladaw hta (5) ngu na laban rai nga ai.

Hti ang ai Ja Chyum Mungga ni gaw

Chyum Mungga Daw (1) Yerehiah 31:31-34

Chyum Mungga Daw (2) Hebrew 5:7-9

Kabu Gara Shiga Yh 12:20-33

Ndai Ja Chyum Mungga ni hpe hti nna, hpawtni na nawku dawjau lamang ni hpe woi awn nga ga.

Fr. Patrick Gawmaw Hkawng Yae